

ПРЕСС РЕЛИЗ

Ҳуқуқҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва мадания маърифатии маҳкумшудагон ва собиқ маҳкумшудагон дар Тоҷикистон: натиҷаҳо ва қадамҳои минбаъда

ш. Душанбе, 15 январи соли 2016 - Баъд аз озод шудан, собиқ маҳкумшудагон ҳиссиёти дучониба доранд. Аз як тараф, ҳисси раҳой ва озодӣ хузур дорад, аз тарафи дигар - тарс аз ноаёнӣ. Ин шахсон ба нофаҳмӣ аз тарафи атрофиён рӯ ба рӯ мешаванд, дар ҷустуҷӯи кор ва барпо намудани зиндагии шахсӣ ба мушкилиҳо дучор мешаванд, бинобар ин онҳо ба дастгирӣ ва кӯмаки муайян эҳтиёҷ доранд.

Лоиҳаи «Ҳуқуқҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва мадания маърифатии маҳкумшудагон ва собиқ маҳкумшудагон дар Тоҷикистон» ба амалишавии ҳуқуқҳои иҷтимоӣ, иқтисодӣ ва мадания яке аз қишрҳои камҳифзшавандаи аҳоли – занони маҳбус тариқи ҷалби бештари онҳо ба фаъолияти омӯзишӣ ва истеҳсоли дар ҳудуди маҳбус равона шуда буд. Бо мақсади дар оянда тағйир ёфтани шароити иҷтимоии собиқ занону мардони маҳкумшуда, ба онҳо тариқи маслиҳатҳои ҳуқуқӣ ва равонӣ кӯмак расониданд ва барои худинкишофӣ ва муайян намудани мавқеи касбиашон тренингиҳои махсус доир намуданд.

Дар доираи лоиҳа зиёда аз 160 нафар занони маҳбус дар Муассисаи ислоҳии 3/8 ш. Норақ баъд аз итмоми курсҳои таълими касбӣ доир ба дӯзандагӣ, қаннодӣ, ороиши муй ва малақаҳои компютерӣ соҳиби малақаҳои касбӣ ва шаҳодатномаи давлатӣ гаштаанд. *“Ман ҳамеша фикрам мекардам, ки пас аз ба озодӣ баромадан маро чӣ интизор аст, азбаски соҳиби ягон касб набудам. Ҳоло баъди ин курсҳоро хонданам, ба хулосае омадам, ки баъди ба озодӣ баромадан ягон корхонае хурдакаки либосдӯзӣ кушоям, ки дар он ҷо на танҳо ман кор мекунам, балки дигар занонро низ ҷалб мекунам”,* - гуфт яке аз занони маҳбус. Ба зиёда аз 720 маҳкумшудагон ва собиқ маҳкумшудагон кӯмаки ҳуқуқӣ, маслиҳатҳои равонӣ ва машваратҳо оид ба имтиезҳои иҷтимоӣ ва талаботҳои бозори меҳнат барои мутобиқат ба ҳаёти иҷтимоии оянда пешниҳод шуд.

Чорабиниҳои хотимагии лоиҳа ба муаррифии муваффақиятҳои бадастомада бахшида шуда буд. Дар он оид ба хулоса ва натиҷаҳои кори лоиҳа маълумот дода шуд ва барои минбаъд пеш бурдани ҳуқуқҳои ин гурӯҳи камҳифзшавандаи ҷомеа тавсияҳо пешниҳод гардиданд. Бо фаъолияти бобарори лоиҳа дар самти кор бо маҳкумшудагон ва собиқ маҳкумшудагон тақрибан намоёндагони панҷоҳ намоёндагони сохторҳои манфиатдори давлатию ғайридавлатӣ ва ташкилотҳои байналмилалӣ ва ВАО шинос шуданд. Ҳамкориҳои муштараки сохторҳои давлатию ғайридавлатӣ дар баландбардории оғаҳии ҷомеа доир ба ҳуқуқи занони маҳкумшуда муваффақ буда, тариқи чорабиниҳои иттилоотӣ, барномаҳои таҳсилоти шахрвандӣ, машваратҳо, дастгирӣ ва пешбурди муҳити солиму мусоид дар миёни маҳкумшудагон ва муносибати нек аз тарафи ҳаёти кормандони муассисаи ислоҳӣ ба роҳ монда шуда буд. Тадқиқотҳои гузаронидашуда оид ба дастрасӣ ба таҳсилот дар системаи ислоҳӣ ва мушкилиҳое, ки собиқ маҳкумшудагон ҳангоми амаликунонии ҳуқуқҳои иҷтимоӣ, иқтисодӣ ва мадания худ бо онҳо дучор мешаванд, заминаи муколимаи муҳим оид ба васеъ намудани имкониятҳои донишомӯзӣ дар маҳбусҳо гардид ва ҳамзамон ба татбиқи тавсияҳо барои ҳалли мушкилиҳое, ки собиқ маҳкумшудагон баъди озодшавӣ бо онҳо рӯ ба рӯ мешаванд, мусоидат намуд.

Чорабиниҳои мазкур дар доираи лоиҳаи дусола таҳти унвони «Ҳуқуқҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва мадания маърифатии маҳкумшудагон ва собиқ маҳкумшудагон дар Тоҷикистон», ки аз тарафи Иттиҳоди Аврупо (75%) ва Вазорати Федеролии Олмон оид ба ҳамкориҳои иқтисодӣ ва рушд (25%) маблағгузорӣ мешавад, баргузор гардид. Лоиҳа дар шаҳрҳои Норақ, Душанбе, Хоруғ, Хучанду Қургонтеппа аз ҷониби DVV International дар якҷоягӣ бо ТҶ «Идораи ҳуқуқи инсон ва риояи қонуният» ва ТҶ «Ҷаҳон» амалӣ гардид. Лоиҳа барои рушду устувор намудани демократия ва волоияти қонун, ҳуқуқу озодиҳои асосӣ дар Тоҷикистон тавассути беҳтар намудани дастрасӣ ба маълумот ва худинкишофӣ занони маҳкумшуда ва собиқ занону мардони маҳкумшуда мусоидат намуд.

Лоиҳа аз ҷониби DVV International (Институти ҳамкориҳои байналмилалӣ Ассотсиатсияи донишгоҳҳои мардумии Олмон) амалӣ мешавад.

Суроға: кӯч. Лоик Шералӣ 3,
ш. Душанбе, Тоҷикистон, 734003
Тел.: (+992 37) 224 06 19, 224 06 20
Сомона: www.dvv-international.tj

Лоиҳаи мазкур аз ҷониби Иттиҳоди Аврупо маблағгузорӣ мешавад.

Намоёндагии Иттиҳоди Аврупо дар Тоҷикистон

Суроға: кӯч. Адхамов 74,
ш. Душанбе, Тоҷикистон, 734013
Тел.: (+992 37) 227 09 76, 227 09 74
Факс: (+992 37) 221 43 21
Сомона: <http://eeas.europa.eu/delegations/tajikistan/index>

Иттиҳоди Аврупо аз 28 мамӯлики узв иборат аст, ки онон қарор доданд тадриҷан дониш, захира, ва тақдир хешро пайванданд. Ҳамроҳ таи 50 соли васеъшавӣ онҳо минтақаи устувор, демократӣ ва рушди бардавомро бунёд намуда, ҳамзамон гуногунияти фарҳангӣ, арзи таҳаммул ва кафолати озодиҳои шахсиро нигоҳ доштанд.

Иттиҳоди Аврупо омода аст муваффақиятҳо ва арзишҳои бешро бо мамӯлики ва қавмиётҳои берун аз сарҳадоти хеш бо ҳам бубинад. Аз ин лиҳоз, Иттиҳоди Аврупо дар Тоҷикистон аз соли 1992 ин ҷониб фаъолият бурда, ҳамасола барои рушди мамлакат тақрибан 35 млн. евро фароҳам менамояд.